

forekommer mig, at den lille Magt maa have to Synspunkter, den vil gøre gældende. Det første er dette, at den ønsker Retten sat i Magtens Sted paa alle Omraader, og det næste er dette: Kunne vi ikke opnaa det, da ønske vi Retten sat i Magtens Sted paa de flest mulige Omraader. Og naar det nu saa mange Gange er sagt, at dette, at vi afslutte en Traktat med en Stormagt om at lade alle Stridigheder, der ikke vedrøre Staternes Uafhængighed, Livsinteresser og Ære, være Genstand for Voldgift, er ganske uden Betydning, da er det ikke rigtigt, med mindre man tillægger denne Stormagt en meget ond Villie med Hensyn til Traktatens Forstaaelse. Man maa jo erkende, at her er det i Princippet slaaet fast, at alle Stridigheder, som der altsaa ikke med Føje kan tillægges en saadan Velfærdsbetydning for den store Stat, er den pligtig til at lade afgøre ved Voldgift.

Nu vide vi, at den forhenværende Udenrigsminister, det ærede Medlem for Højrup, har den Opfattelse, at det vilde være et Fortrin, om der i disse Traktater mellem Frankrig og England havde staaet: For øvrigt afgør hver af Parterne selv, hvilke Sager der berører dens Livsinteresser og Ære. Jeg kan ikke se andet, end at ved loyal Fortolkning betyder det, at dette Spørgsmaal er ladet aabent, kun, at man maa rette sig efter almindelige folkeretlige Synspunkter og ikke mere. Let kan være lidt nok, men det er dog altid bedre at sige i Traktaten: Om Betydningen heraf skulle vi forhandle, end at den enkelte Stat ud fra sin egen Interesse skal kunne bestemme ganske efter eget Skøn, hvad der hører ind under Traktaten.

Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sabroe) sagde, at naar Arbejderpartiet eller Socialdemokratiet kom til Magten i de forskellige Lande, vilde Fredens Æra oprinde. Jeg vil bede det ærede Medlem lægge Mærke til, at alle de politiske Partier her i Landet ere i Besiddelse af den samme Fredsvillie, som han tillægger Socialdemokraterne i de andre Lande. Det er jo sikkert nok, at der er en Sammenhæng mellem Demokratiets Fremadskriden og Udviklingen af Fredsbævegelsen, men vi skyldte Retfærdigheden at fremhæve, at det er ikke blot de demokratiske Partier her i Landet, men det er alle Partier, der i dette Øjeblik med Varme og Glæde hilse disse Traktater. Dette er Resultatet af de senere Aars Fremskridt, det har ikke altid været saaledes. Saa vil jeg endvidere sige til det ærede Medlem,

at naar han nu mener, at Socialdemokraterne ville være saa meget bedre end andre Mennesker, idet man altid vil kunne regne paa dem som interesserede for Voldgiftsvejen, da maa man dog erindre, at naar det gælder Stridigheder mellem Klasserne, se vi ikke Socialdemokratiet som ubetinget Tilhænger af Voldgiftstanken, da forbeholder det sig Ret til at føre Krig. Det er et af de Punkter, jeg har beskæftiget mig med, før jeg kom herind i Tinget, at agitere for tvungen Voldgiftsavgørelse mellem Arbejdere og Arbejdsgivere paa alle Omraader, og jeg har truffet Socialdemokrater, som vare fanatiske Modstandere af denne Tanke. Lad os haabe, at Socialdemokratiet altid vil være fredsvenligt i internationale Forhold, men lad os ikke lukke Øjnene for, at hvad der foreligger indenfor de enkelte Stater, ikke giver ubetinget gode Løfter i saa Henseende.

Jeg skal slutte med at udtale, at jeg skønner ikke rettere, end at selve den Omstændighed, at England og Frankrig ville afslutte vedvarende Voldgiftstraktater, i Virkeligheden er et historisk Fremskridt, det er noget, som ikke vilde være sket for 10 Aar siden. Og jeg vil sige overfor det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (N. Andersen), som udtalte, at man ikke kunde ønske en Traktat med vort Naboland Tyskland af samme Beskaffenhed som den med Frankrig og England, at naturligvis maa jeg udtale mig med alt Forbehold derom, da jeg kender saa lidt til de diplomatiske Forhold, men jeg anser det ikke for udelukket, at det kunde have stor Interesse i visse Tilfælde, om vi havde en saadan Traktat med det tyske Rige. Der er jo Stridigheder vedrørende sønderjydske Forhold, om hvilke man fornuftigvis ikke kan sige, at de vedrøre nogen af Staternes Ære eller Livsinteresse, og hvor det kunde være meget heldigt overfor Tyskland, om man kunde sige: Lad os faa Rettens Afgørelse af den Sag, medens Forholdet nu er det, at vi overhovedet ingen Afgørelse kunne faa, fordi vi ere for smaa til med nogen Vægt at kunne gøre noget gældende. Overfor Sverige og Norge stiller Sagen sig noget anderledes, der kunne vi naturligvis haabe at faa bedre Traktater. Jeg vil i øvrigt bemærke til det ærede Medlem for Kalundborg, at det undrede mig, han ikke fremhævede ogsaa den svensk-norske Traktat. Det forekommer mig, at den betegner en Klasse for sig fremfor de mange Traktater, hvis Betydning overhovedet kan omtvistes, ved den Bestemmelse, at det er Voldgiftsdom-